

**JUDECĂTORIA
CHIȘINĂU
(sediul central)**

Republica Moldova, mun. Chișinău, str. N. Zelinschi, 13
Email: jbotanica@justice.md; Tel.: /+373 22/ 52-20-21
www.instante.justice.md

**Curtea Constituțională a Republicii Moldova
mun. Chișinău, str. Alexandru Lăpușeanu, nr. 28**

Judecătoria Chișinău (sediul central), Vă expediază încheierea din data de 16 aprilie 2025, precum și înscrisurile ce interesează soluționarea excepției de neconstituționalitate în privința sintagmei ”Refuzul administratorului insolvenței/al lichidatorului de a convoca adunarea creditorilor poate fi contestat în instanța de insolvență” din art. 55 alin. (5) din Legea insolvenței nr. 149 din 29.06.2012, ridicată la cererea lichidatorului Gheorghe Bunescu, în cadrul examinării cererii depuse de SRL „Fortina Labis” privind anularea hotărârii adunării creditorilor.

Anexe:

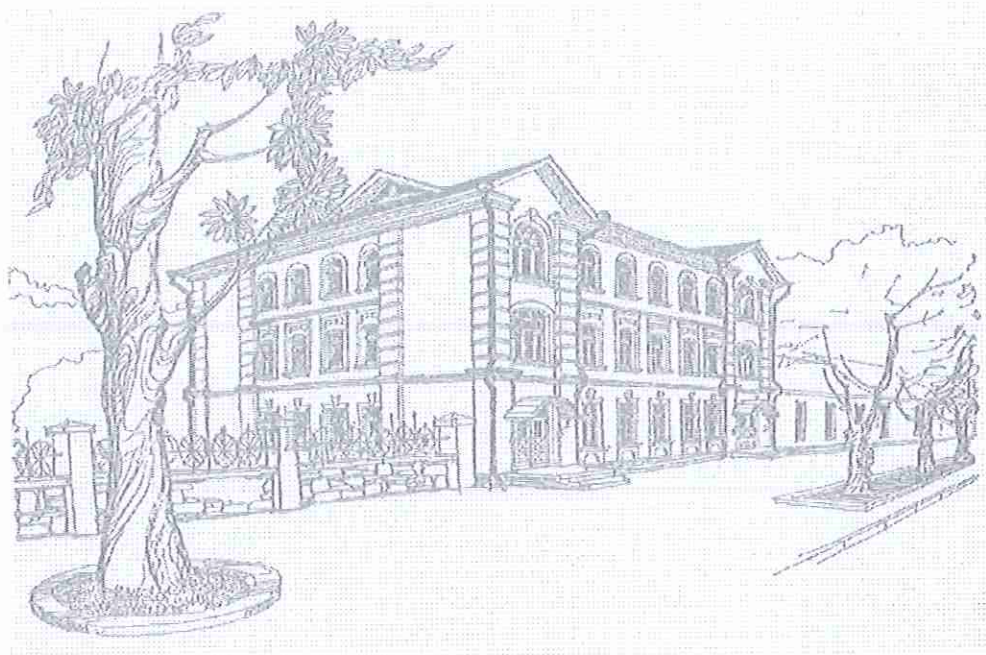
3. Încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul central), din 16.04.2025 - **4 file.**
4. Sesizare privind excepția de neconstituționalitate – **9 file.**

**Vicepreședinte interimar
al Judecătoriei Chișinău sediul (central)**

Arhip Alexandru

Ex: Boclina Gabriela *Boclina*

Sesizare privind excepția de neconstituționalitate

A. Autorul excepției de neconstituționalitate

Administratorul Autorizat Bunescu Gheorghe, lichidator SRL Fortina Labis, în proces de faliment mun. Chișinău, bd. Decebal 76, bir. 1203 ,

2. Numărul și data înregistrării: IDNO 1002600048032 din 14.10.1997

3. Numele administratorului statutar și asociat unic: Melinte Victor

A.2. Instanța de judecată

1. Denumirea instanței de judecată/sediu: Judecătoria Chișinău, sediul Central, sediul mun. Chișinău, str. Zelinski, 13, R.M.

2. Judecător/complet de judecată: V. Guțan, instanța de insolvabilitate

4. Adresa instanței de judecată: mun. Chișinău, str. Zelinski, 13, R.M.

5. Telefonul și e-mail-ul instanței de judecată: 00 373 22 52-20-21, jchisinau@justice.md

B. Informații pertinente despre cazul dedus judecării instanței de drept comun¹

La 09.07.2021, debitorul SRL "Fortina-Labis" a înaintat cerere introductivă privind intentarea procesului de insolabilitate față de propria persoană. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 12 iulie 2021, cererea introductivă depusă de debitorul SRL "Fortina-Labis" a fost admisă spre examinare, fiind stabilită ședința de examinare a cererii introductive la data de 17.09.2021, ora 10-30. În același timp, la data de 02.07.2021, creditorul SRL "Agarista Agricola" a depus cerere introductivă privind intentarea procedurii de insolabilitate față de debitorul SRL "Fortina-Labis".

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 28 iulie 2021, emisă de către judecătorul Ceban Alexandru, a fost admisă spre examinare cererea introductivă a creditorului SRL "Agarista Agricola" privind intentarea procedurii de insolabilitate față de debitorul SRL "Fortina-Labis", iar cauza nr. 21-339/2021 la cererea introductivă a creditorului SRL "Agarista Agricola" privind intentarea procedurii de insolabilitate față de debitorul SRL "Fortina-Labis" a fost conexată la cauza 21-348/2021 intentată la cererea introductivă a debitorului SRL "Fortina-Labis" privind intentarea procesului de insolabilitate față de propria întreprindere, cu examinarea acestora într-o singură procedură, atribuindu-le nr. 21-348/2021.

La data de 16.09.2021, creditorul CȘP "Protecția Plantelor" SRL a înaintat cerere de alăturare la cererea introductivă, iar în susținerea cererii de alăturare, CȘP "Protecția Plantelor" SRL a invocat că, în fapt, la 01 iunie 2020 debitorul SRL "Fortina-Labis" a înaintat la Judecătoria Ungheni "cerere introductivă privind intentarea procedurii accelerate de restructurare față de sine.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 17 septembrie 2021, s-au admis cererile introductive înaintate de debitorul SRL "Fortina-Labis", creditorul SRL "Agarista Agricola" și cererea de alăturare la cererea introductivă a creditorului CȘP "Protecția Plantelor" SRL; s-a constatat insolabilitatea debitorului și s-a intentat procesul de insolabilitate față de SRL "Fortina-Labis"; s-a desemnat în calitate de administrator al insolabilității SRL "Fortina-Labis" - Bunescu Gheorghe, deținătorul autorizației nr. 7 din 14.01.2015; s-a obligat administratorul insolabilității să notifice creditorii SRL "Fortina-Labis" despre înregistrarea cererilor de validare a creanțelor în vederea întocmirii tabelului definitiv al creanțelor până la 29.10.2021, inclusiv.

Prin poșta electronică și prin Poșta Moldovei la data de 13.02.2025 și respectiv 14.02.2025 au fost recepționate de către Administratorul insolabilității a SRL Fortina Labis, cererea creditorului SRL Agarista Agricolă și prin intermediul avocatului Leontean Sergiu a SRL Protecția plantelor privind convocarea adunării creditorilor, în temeiul art. 55 alin. 4) din Legea insolabilității, solicitând includerea pe ordinea de zi mai multe chestiuni și anume:

Chestiunile propuse de SRL Agarista Agricolă:

1. Raportul administratorului insolabilității Bunescu Gheorghe, numit prin Hotărârea din 17/09/2021;
2. Intrarea în procedura falimentului, destituirea/inclocuirea administratorului insolabilității Bunescu Gheorghe, cu numirea altei persoane în funcție de lichidator al debitorului Fortina Labis SRL, cu înaintarea ulterioară în acest sens a unui demers către instanța de judecată prin care să fie propusă candidatura acestuia;

Chestiunile propuse de SRL Protecția Plantelor:

1. Raportul administratorului insolabilității Bunescu Gheorghe, numit prin Hotărârea din 17.09.2021.
2. Destituirea/administratorului autorizat Bunescu Gheorghe și numirea unui lichidator al debitorului Fortina Labis SRL, cu înaintarea ulterioară în acest sens a unui demers către instanța de judecată prin care să fie propusă candidature acestuia;
3. Aprobarea candidaturii lichidatorului debitorului Fortina Labis SRL;
4. Diverse

În temeiul cererilor indicate mai sus și întemeindu-se pe art. Art. 55, 114 și 115 a Legii insolvenței, administratorul insolvenței a decis admiterea parțială a cererilor de convocare a adunării creditorilor, cu convocarea adunării creditorilor pentru data de 07.04.2025 orele 10.00 cu următoarea ordine de zi:

- Raportul administratorului insolvenței
- Destituirea administratorului insolvenței SRL Fortina Labis Bunescu Gheorghe.

În restul chestiunilor **fiind refuzată** convocarea adunării creditorilor de către administratorul insolvenței.

Respectiv, potrivit art. 55 alin. (5) a Legii insolvenței, (5) Cererea de convocare a adunării creditorilor va conține chestiunile ce urmează a fi incluse în ordinea de zi a adunării și va fi semnată de persoanele care cer convocarea. În termen de 5 zile de la data primirii cererii de convocare, administratorul insolvenței/lichidatorul este obligat să adopte o hotărâre privind convocarea adunării creditorilor și să informeze creditorii despre convocarea acestora sau despre hotărârea privind refuzul de a o convoca, dacă cererea nu corespunde cerințelor prezentului alineat. În termen de 3 zile de la data adoptării, hotărârea va fi expediată persoanelor care cer convocarea. Dacă, în termenul prevăzut, administratorul insolvenței/lichidatorul nu a emis nicio decizie, persoanele care au depus cererea de convocare sunt în drept să convoace ei înșiși, pe cont propriu, adunarea creditorilor în modul stabilit de prezenta lege. **Refuzul administratorului insolvenței/al lichidatorului de a convoca adunarea creditorilor poate fi contestat în instanța de insolvență. Dacă adunarea creditorilor declară întemeiată convocarea adunării, cheltuielile aferente ei se compensează din contul masei debitoare, iar dacă este neîntemeiată, cheltuielile se suportă de persoana care a convocat adunarea.**

Contrar normei susindicate, Creditorii SRL Protecția Plantelor și SRL Agarista Agricolă, prin Decizia de convocare din 28.02.2025, au decis convocarea adunării creditorilor SRL Fortina Labis cu prezența fizică cu următoarea ordine de zi:

1. A se determina dacă este întemeiată convocarea prezentei Adunări a Creditorilor SRL Fortina Labis de către creditorii SRL Protecția Plantelor și SRL Agarista Agricolă.
2. Intrarea în procedura falimentului, destituirea/înlocuirea administratorului insolvenței Bunescu Gheorghe, cu numirea altei persoane în funcție de lichidator al debitorului Fortina Labis, cu înaintarea ulterioară în acest sens a unui demers către instanța de judecată prin care să fie propusă candidatura acestuia.

În acest context, Administratorul Autorizat a înregistrat la data de 26.03.2025 prin cancelaria Judecătoriei Chișinău, sediul Central contestație împotriva convocării, desfășurării și luării deciziilor adunării creditorilor a SRL Fortina Labis în proces de insolvență din 24.03.2025, convocate de către creditorii SRL Protecția Plantelor și SRL Agarista Agricolă.

La data de 31.03.2025 Judecătoria Chișinău sediul Central, instanța de insolvență ce supraveghează procedura de insolvență a SRL Fortina Labis, a emis Încheierea de primire în procedură contestația înaintată de Administratorul Autorizat Bunescu Gheorghe, lichidatorul SRL Fortina Labis privind anularea hotărârii adunării creditorilor din 24.03.2025, cu fixarea ședinței de judecată pentru data de 09.04.2025, ora.15.00.

Având în vedere că creditorul SRL Protecția Plantelor și SRL Agarista Agricolă nu a constatat în instanța de insolvență, în temeiul art. 55 alin. (5) a Legii insolvenței, **refuzul administratorului insolvenței de a convoca adunarea creditorilor, dar a convocat adunarea creditorilor și a primit de la instanța de insolvență Lista creditorilor, cu semnătura instanței, participanții procedurii, în speță, debitorul insolvent SRL Fortina Labis a fost lipsit de dreptul ca procedura de insolvență față de sine, să fie realizată în strictă conformitate cu legea, fără încălcări și abuzuri, conform unei ordini de procedură clară și previzibilă.**

C. Obiectul sesizării

Prezenta sesizare are ca obiect exercitarea controlului constituționalității a sintagmei " Refuzul administratorului insolvenței/al lichidatorului de a convoca adunarea creditorilor poate fi contestat în instanța de insolvență." din alin. 5 din art. 55 al Legii insolvenței nr.149 din 29.06.2012, prin prisma neincluzerii în textul Legii (omisiunii) a faptului dacă această procedură este obligatorie, premergătoare/prealabilă convocării adunării creditorilor de către creditorii ce dețin mai mult de 10%, în cazul refuzului de convocare (prin emiterea unei decizii în termen) a adunării creditorilor de către administratorul insolvenței/lichidator; termenul de examinare a contestației; participanții procedurii de examinare a contestației; cine poate fi autorul excepției (instanța din oficiu sau părțile procesului) și dacă la emiterea acestui act judecătoresc urmează să fie respectat principiul contradictorialității.

Or, potrivit alin. (5), art. 55 a Legii insolvenței „Dacă, în termenul prevăzut, administratorul insolvenței/lichidatorul nu a emis nicio decizie, persoanele care au depus cererea de convocare sunt în drept să convoace ei înșiși, pe cont propriu, adunarea creditorilor în modul stabilit de prezenta lege„

D. Argumentarea incidenței unui drept sau a mai multor drepturi din Constituție, Legislația pertinentă.

1. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 20

Accesul liber la justiție

"(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție."

Articolul 23

Dreptul fiecăruia om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

(1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică. (2) Statul asigură dreptul fiecăruia om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.

Articolul 26

Dreptul la apărare

(1) Dreptul la apărare este garantat.

(2) Fiecare om are dreptul să reacționeze independent, prin mijloace legitime, la încălcarea drepturilor și libertăților sale.

(3) În tot cursul procesului, părțile au dreptul să fie asistate de un avocat, ales sau numit din oficiu.

(4) Amestecul în activitatea persoanelor care exercită apărarea în limitele prevăzute se pedepsește prin lege.

Articolul 46

Dreptul la proprietate privată și protecția acesteia

(1) Dreptul la proprietate privată, precum și creanțele asupra statului sînt garantate.

(2) Nimeni nu poate fi expropriat decît pentru o cauză de utilitate publică, stabilită potrivit legii, cu dreaptă și prealabilă despăgubire.

(3) Averea dobîndită licit nu poate fi confiscată. Caracterul licit al dobîndirii se prezumă.

(4) Bunurile destinate, folosite sau rezultate din infracțiuni ori contravenții pot fi confiscate numai în condițiile legii.

(5) Dreptul de proprietate privată obligă la respectarea sarcinilor privind protecția mediului înconjurător și asigurarea bunei vecinătăți, precum și la respectarea celorlalte sarcini care, potrivit legii, revin proprietarului.

(6) Dreptul la moștenire a proprietății private este garantat.

Articolul 54

Restrîngerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

- (1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.
- (2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului 6|12 internațional și sînt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.
- (3) Prevederile alineatului (2) nu admit restrîngerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.
- (4) Restrîngerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.

Articolul 119

Folosirea căilor de atac

Împotriva hotărîrilor judecătorești, părțile interesate și organele de stat competente pot exercita căile de atac, în condițiile legii.

Prevederi relevante ale Legii insolabilității:

Articolul 55. Convocarea adunării creditorilor

- (1) Adunarea creditorilor se convoacă de către administratorul insolabilității sau, după caz, de către lichidator. Secretariatul adunării creditorilor se află în sarcina administratorului insolabilității/lichidatorului, dacă adunarea nu dispune altfel.
- (2) Adunarea creditorilor se convoacă în cazurile prevăzute expres de lege și ori de cîte ori este necesar. Adunarea creditorilor nu poate fi convocată pentru zilele de sâmbătă și duminică și nici pentru zilele de sărbătoare nelucrătoare.
- (3) Informația despre data, ora, locul și ordinea de zi a primei adunări a creditorilor se expediază fiecărui creditor sau reprezentantului său legal sub formă de aviz, împreună cu buletinul de vot, în termen de 5 zile de la data adoptării hotărârii de convocare. Informația despre convocarea următoarelor adunări ale creditorilor se publică în modul stabilit la art. 6, în cel mult 5 zile de la data adoptării hotărârii de convocare. Perioada dintre data expedierii avizului sau a publicării informației despre convocarea adunării creditorilor și data convocării nu trebuie să fie mai mică de 7 zile și nu trebuie să depășească 15 zile.
- (4) Adunarea creditorilor poate fi convocată și la cererea comitetului creditorilor, la cererea creditorilor ale căror creanțe reprezintă cel puțin 10% din suma totală a creanțelor validate cu drept de vot sau în temeiul unei încheieri a instanței de insolabilitate.
- (5) Cererea de convocare a adunării creditorilor va conține chestiunile ce urmează a fi incluse în ordinea de zi a adunării și va fi semnată de persoanele care cer convocarea. În termen de 5 zile de la data primirii cererii de convocare, administratorul insolabilității/lichidatorul este obligat să adopte o hotărâre privind convocarea adunării creditorilor și să informeze creditorii despre convocarea acesteia sau despre hotărârea privind refuzul de a o convoca, dacă cererea nu corespunde cerințelor prezentului alineat. În termen de 3 zile de la data adoptării, hotărârea va fi expediată persoanelor care cer convocarea. Dacă, în termenul prevăzut, administratorul insolabilității/lichidatorul nu a emis nicio decizie, persoanele care au depus cererea de convocare sunt în drept să convoace ei înșiși, pe cont propriu, adunarea creditorilor în modul stabilit de prezenta lege. **Refuzul administratorului insolabilității/al lichidatorului de a convoca adunarea creditorilor poate fi contestat în instanța de insolabilitate.** Dacă adunarea creditorilor declară întemeiată convocarea adunării, cheltuielile aferente ei se compensează din contul masei debitoare, iar dacă este neîntemeiată, cheltuielile se suportă de persoana care a convocat adunarea.
- (6) Avizul privind convocarea adunării creditorilor trebuie să cuprindă ordinea ei de zi. Orice hotărîre a adunării creditorilor asupra unei chestiuni neincluse în ordinea de zi este nulă, cu excepția cazului în care la adunare participă titularii tuturor creanțelor cu drept de vot.
- (7) Persoana care a convocat adunarea creditorilor este obligată să acorde acestora posibilitatea de a lua cunoștință de materialele aferente ordinii ei de zi cu cel puțin 3 zile înainte de adunare. Potrivit hotărîrii de convocare, materialele menționate pot fi, de asemenea, expediate fiecărui creditor sau reprezentant legal.

(8) Pentru validarea creanțelor, creditorii se convoacă la data fixată de către instanța de insolvabilitate prin hotărâre de intentare a procesului de insolvabilitate. Ședința de judecată în care se validează creanțele înaintate de creditorii față de patrimoniul debitorului se numește ședință de validare și are loc sub conducerea instanței de insolvabilitate.

(9) Adunarea la care titularii creanțelor validate cu drept de vot decid, de regulă, în baza unui raport al administratorului insolvabilității desfășurarea de mai departe a procesului de insolvabilitate (adunarea de raportare) se convoacă în cel mult 30 de zile din data ședinței de validare. Această ședință poate avea loc la aceeași dată cu adunarea de raportare.

(10) După aprobarea tabelului definitiv, prima adunare a creditorilor este prezidată de administratorul insolvabilității. Acesta, conform tabelului de creanță aprobat, întocmește lista creditorilor cu drept de vot și o prezintă spre semnare creditorilor prezenți la adunare pentru determinarea cvorumului; întocmește și prezintă spre aprobare ordinea de zi, care poate fi modificată și completată de adunare sau la cererea unui creditor cu drept de vot; întocmește buletinele de vot, după caz, și procesele-verbale de votare, precum și procesul-verbal al adunării.

E. Argumentarea pretensei încălcări a unuia sau a mai multor drepturi garantate de Constituție.

1. Referitor la obiectul excepției de neconstituționalitate considerăm că normele contestate ar putea fi aplicate la examinarea cauzei în care a fost ridicată prezenta excepție de neconstituționalitate, iar articolul 55 alin. (5) nu a mai constituit anterior obiect al controlului constituționalității, inclusiv în sens de omisiune.

2. În jurisprudența sa, Curtea a reținut că omisiunea legislativă poate constitui obiect de examinare al Curții Constituționale dacă prin aceasta este afectat un drept fundamental (a se vedea HCC nr. 17 din 19 mai 2016, § 71; DCC nr. 28 din 12 martie 2020, § 24; DCC nr. 123 din 22 octombrie 2020, §26; DCC nr. 162 din 29 decembrie 2020, § 23).

3. Referitor la încălcarea art. 20 din Constituția Republicii Moldova, Curtea în jurisprudența sa a stabilit că dreptul de acces la un tribunal trebuie să fie unul practic și efectiv, nu teoretic și iluzoriu (HCC nr. 5 din 3 martie 2022, § 60). În jurisprudența sa cu privire la accesul la justiție, Curtea Europeană a reiterat că dreptul de acces la o instanță - adică dreptul de a introduce o acțiune în fața instanțelor în materie civilă - constituie un element care este inerent dreptului prevăzut la articolul 6§ 1 din Convenția Europeană. Dreptul la un proces echitabil, astfel cum este garantat de articolul 6 § 1 din Convenție, trebuie interpretat în lumina principiului preeminenței dreptului, care impune ca toți justițiabilii să dispună de un remediu judiciar efectiv care să le permită să-și exercite drepturile cu caracter civil. Orice persoană are dreptul ca orice pretenție referitoare la drepturile și obligațiile sale civile să fie adusă în fața unei instanțe sau tribunal (a se vedea NaitLiman v. Elveția [MC], 15 martie 2018, §§ 112-113).

4. În contextul de mai sus menționăm că Legea insolvabilității nu conține prevederi legale care ar stabili remedii ce țin de contestarea acestui act judecătoresc, iar lipsa prevederilor legale permite aplicarea haotică și uneori chiar abuzivă a acestor prevederi a Legii insolvabilității.

5. Creditorii ce dețin mai mult de 10% și administratorii de insolvabilitate/lichidatorii în cadrul procedurii de convocare a adunării creditorilor în astfel de situații nu au o claritate despre modul și remediile procedurale care pot fi utilizate în astfel de situații.

6. Astfel, în speță, creditorii ce dețin mai mult de 10%, primind decizia administratorului insolvabilității de admiterea parțială a chestiunilor solicitate și de convocare a adunării creditorilor, în rest chestiunile propuse au fost refuzate, au convocat adunarea creditorilor, respectiv, aceleași chestiuni urmau a fi examinate în două adunări, și, procedura de contestare a refuzului nefiind respectată pe motiv că nu are o reglementare clară, cu rigorile minime cerute pentru normele de procedură.

7. Pe cale de consecință a celor expuse sunt incidente prevederile articolului 26 din Constituție și după cum reiterează Curtea în jurisprudența sa, dreptul la apărare reprezintă totalitatea prerogativelor și a posibilităților pe care le au, potrivit legii, persoanele în vederea apărării intereselor lor. Acest drept este restrâns în situația în care persoana nu poate utiliza toate mijloacele procedurale necesare pentru apărarea sa (DCC nr. 116 din 8 septembrie 2022, § 22).

8. In acest context prin excepția de neconstituționalitate atragem atenția că având în vedere omisiunea din textul Legii insolvenței nu avem mijloace procedurale necesare pentru a realiza dreptul la apărare, precum și asigurarea echității procedurale a participanților la proces, inclusiv a debitorului.

9. Lichidatorul SRL Fortina Labis consideră că textul " Refuzul administratorului insolvenței/al lichidatorului de a convoca adunarea creditorilor poate fi contestat în instanța de insolvență " și respectiv omisiunile menționate anterior din prevederile art. 55 alin. 5 Legea insolvenței nr.149 din 29.06.2012, nu întrunește condițiile de calitate, claritate, precizie și previzibilitate pe care în mod obligatoriu trebuie să le întrunească un text de lege, generând în acest mod confuzie și incertitudine în raporturile juridice pe care le reglementează, fapt ce contravine prevederilor art.23 alin.2 din Constituția RM.

10. Considerăm că textul legislativ este de calitate doar atunci când persoanele fizice sau juridice pot să înțeleagă prin interpretarea acestuia, drepturile și obligațiile reglementate de acest text de lege.

11. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a stabilit în general două cerințe față de legi. În primul rând, legea trebuie să fie accesibilă. În al doilea rând, aceasta nu poate fi considerată „lege” doar dacă este formulată cu o precizie suficientă, care permite cetățeanului să-și controleze comportamentul: el trebuie să poată prevedea, în cazurile când este necesar și cu ajutorul cuvenit, într-un grad rezonabil, în circumstanțe specifice, consecințele care pot surveni în urma acțiunii sale (Cazul The Sunday Times v. the United Kingdom (no. 1), 26 April 1979, Series A no. 30, p. 31, §49, precum și cazul Maestri v. Italy, (Application no. 39748/98), 17 February 2004).

12. Considerăm că omisiunile menționate implică o ingerință în dreptul de acces liber la justiție, garantat de articolul 20 din Constituție. Având în vedere că, dreptul de acces liber la justiție nu este un drept absolut, ci unul care poate suferi limitări atât timp cât nu îi este afectată esența. Aceste limitări trebuie să urmărească un scop legitim și să existe o relație rezonabilă de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul urmărit (a se vedea cazurile Ashmđane v. Regatul Unit, 28 mai 1985, § 57; Zwiszek Nauczycielstwa Polskiego v. Polonia, 21 septembrie 2004, § 29; Szwagrun- Baurycza v. Polonia, 24 octombrie 2006, § 49). Dacă restricția este compatibilă cu aceste exigențe, nu va avea loc nicio încălcare a dreptului în discuție (Z și alții v. Regatul Unit, 10 mai 2001, §§ 92-93; Momcilovic v. Croația, 26 martie 2015, §§ 55-57).

13. Articolul 54 alin. (2) din Constituție, „exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege”. Sintagma „prevăzută de lege” presupune ca legea să îndeplinească anumite condiții de calitate. În acest sens, articolul 23 alin. (2) din Constituție impune adoptarea de către legislator a unor legi accesibile și previzibile. Condiția accesibilității presupune ca textele de lege să poată fi cunoscute de către destinatari. Condiția dată este respectată.

14. Conform jurisprudenței Curții (HCC nr. 12 din 6 aprilie 2021) Curtea stabilește că condiția previzibilității legii este îndeplinită atunci când persoana poate prevedea - în caz de necesitate, cu o asistență juridică adecvată - într-o măsură rezonabilă în circumstanțele cauzei, consecințele pe care o conduită le poate implica (Berardi și Mularoni v. San Marino, 10 ianuarie 2019, § 40; Khodorkovskiy și Lebedev v. Rusia [nr. 2], 14 ianuarie 2020, § 570). În jurisprudența sa, Curtea a stabilit că, pentru a exclude orice echivoc, textul legislativ trebuie să fie formulat în mod clar și inteligibil, fără dificultăți de ordin sintactic și pasaje obscure (HCC nr. 6 din 10 martie 2020, § 69; HCC nr. 18 din 30 iunie 2020, § 79; DCC nr. 3 din 16 ianuarie 2020, § 25). Totodată, Curtea reiterează că o normă corespunde exigenței previzibilității atunci când oferă o măsură de protecție împotriva imixtiunilor arbitrare din partea autorităților publice (Centro Europa 7 S.r.l. și Di Stefano v. Italia [MC], 7 iunie 2012, § 143):

15. Având în vedere cele menționate supra considerăm că planează incertitudinea referitor la faptul,
- dacă creditorii ce dețin mai mult de 10% a creanțelor validate sunt în drept de a convoca adunarea creditorilor în cazul în care administratorul insolvenței/lichidatorul emite decizie de refuz a convocării adunării creditorilor pe chestiunile propuse;
 - în caz de emitere a Deciziei de refuz a administratorului insolvenței/lichidatorul, contestarea refuzului este o cale obligatorie, prealabilă convocării adunării creditorilor de către creditorii ce dețin mai mult de 10%;
 - cine poate fi autorul excepției (instanța din oficiu sau părțile procesului) și
 - dacă la emiterea acestui act judecătoresc urmează să fie convocate părțile în vederea aduceii argumentelor sale.

16. Soluțiile preconizate de un act normativ nu trebuie aplicate în mod aleatoriu, legiuitorul fiind obligat să stabilească condiții, modalități și criterii clare și precise. Astfel, omisiunile menționate din art.55 alin. 5 al Legii insolvenței este neconstituțional și încalcă dreptul de proprietate, principiul securității raporturilor juridice și dreptul la un proces echitabil.

17. Or, potrivit art.46 alin.2 din Constituție, Nimeni nu poate fi expropriat decât pentru o cauză de utilitate publică, stabilită potrivit legii, cu dreptă și prealabilă despăgubire. La fel, conform art.54 alin.2 al Constituției, în Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

20. În concluzie, considerăm că art. 55 alin.5 sintagma „Refuzul administratorului insolvenței/al lichidatorului de a convoca adunarea creditorilor poate fi contestat în instanța de insolvență”, din Legea insolvenței ce permite convocarea adunării creditorilor cu aceleași chestiuni atât de către creditorii cît și de către administratorul insolvenței/lichidator, fără un cadrul legal clar, prevederi vădit incerte și dubioase contravin prevederilor constituționale după cum am menționat anterior.

F. CERINȚELE AUTORULUI SESIZĂRII

1. Admiterea prezentei excepții de neconstituționalitate;
2. Exercițarea controlului constituționalității a a sintagmei " Refuzul administratorului insolvenței/al lichidatorului de a convoca adunarea creditorilor poate fi contestat în instanța de insolvență " din alin. 5 din art. 55 al Legii insolvenței nr,149 din 29.06.2012, prin prisma neincluzării în textul Legii (omisiunii) a faptului dacă această procedură este obligatorie, premergătoare/prealabilă convocării adunării creditorilor de către creditorii ce dețin mai mult de 10%, în cazul refuzului de convocare (prin emiterea unei decizii în termen) a adunării creditorilor de către administratorul insolvenței/lichidator; termenul de examinare a contestației; participanții procedurii de examinare a contestației; cine poate fi autorul excepției (instanța din oficiu sau părțile procesului) și dacă la emiterea acestui act judecătoresc urmează să fie respectat principiul contradictorialității.

G. Lista documentelor relevante (dacă este cazul)

Nu sunt

G. Declarația și semnătura autorului sesizării

Declar pe onoare că informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sunt exacte.

Locul: Chișinău

Data: 07.04.2025.

ÎN C H E I E R E

În numele Legii

16 aprilie 2025

mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău, sediul Central

În componența completului:

Președintele ședinței, judecătorul

Gușan Vitalie

Grefier

Boclinca Gabriela

examinând în sediul instanței, în ședință publică, contestația creditorului CȘP "Protecția Plantelor" SRL împotriva măsurilor luate de lichidatorul SRL "Fortina-Labis", Bunescu Gheorghe,

A CONSTATAT:

La 09.07.2021, debitorul SRL "Fortina-Labis" a înaintat cerere introductivă privind intentarea procesului de insolabilitate față de propria persoană.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 12 iulie 2021, cererea introductivă depusă de debitorul SRL "Fortina-Labis" a fost admisă spre examinare, fiind stabilită ședința de examinare a cererii introductive la data de 17.09.2021, ora 10-30.

În același timp, la data de 02.07.2021, creditorul SRL "Agarista Agricola" a depus cerere introductivă privind intentarea procedurii de insolabilitate față de debitorul SRL "Fortina-Labis".

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 28 iulie 2021, emisă de către judecătorul Ceban Alexandru, a fost admisă spre examinare cererea introductivă a creditorului SRL "Agarista Agricola" privind intentarea procedurii de insolabilitate față de debitorul SRL "Fortina-Labis", iar cauza nr. 2i-339/2021 la cererea introductivă a creditorului SRL "Agarista Agricola" privind intentarea procedurii de insolabilitate față de debitorul SRL "Fortina-Labis" a fost conexată la cauza 2i-348/2021 intentată la cererea introductivă a debitorului SRL "Fortina-Labis" privind intentarea procesului de insolabilitate față de propria întreprindere, cu examinarea acestora într-o singură procedură, atribuindu-le nr. 2i-348/2021.

La data de 16.09.2021, creditorul CȘP "Protecția Plantelor" SRL a înaintat cerere de alăturare la cererea introductivă cu creanța în mărime de 11 185 023,91 lei la rangul V și de 2 692 371,68 lei la rangul VI.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 17 septembrie 2021, s-au admis cererile introductive înaintate de debitorul SRL "Fortina-Labis", creditorul SRL "Agarista Agricola" și cererea de alăturare la cererea introductivă a creditorului CȘP "Protecția Plantelor" SRL; s-a constatat insolabilitatea debitorului și s-a intentat procesul de insolabilitate față de SRL "Fortina-Labis"; s-a desemnat în calitate de administrator al insolabilității SRL "Fortina-Labis" – Bunescu Gheorghe, deținătorul autorizației nr. 7 din 14.01.2015; s-a obligat administratorul insolabilității să notifice creditorii SRL "Fortina-Labis" despre înregistrarea cererilor de validare a creanțelor în vederea întocmirii tabelului definitiv al creanțelor până la 29.10.2021, inclusiv.

Prin procesul-verbal al adunării generale extraordinare a asociaților SRL "Fortina-Labis" din 26.09.2021, a fost desemnat în calitate de reprezentant al debitorului – Hanganu Grigore (f.d. 135, vol. I).

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 05 martie 2025, s-au admis parțial cererile administratorului insolabilității Bunescu Gheorghe și creditorului SRL "Horti Invest" privind inițierea procedurii falimentului; s-a dispus intrarea imediată în faliment a SRL "Fortina-Labis", cu numărul de identificare de stat și codul fiscal

1002600048032, cu sediul: MD-2012, str. București, 67, mun. Chișinău, R. Moldova, în vederea lichidării patrimoniului și distribuirii produsului rezultat; s-au menținut împuternicirile administratorului autorizat Bunescu Gheorghe în calitate de lichidator, însă fără dreptul de valorificare și lichidare a masei debitoare, până la desemnarea candidaturii de către adunarea creditorilor.

La 25.03.2025, reprezentantul debitorului SRL "Fortina Labis", Hanganu Grigore a înaintat cerere privind anularea hotărârii adunării creditorilor din 24.03.2025.

La 25.03.2025 și creditorul SRL "Horti Invest" a înaintat cerere privind anularea hotărârii adunării creditorilor din 24.03.2025

Iar la 26.03.2025, lichidatorul SRL "Fortina Labis", Bunescu Gheorghe a înaintat contestație privind anularea hotărârii adunării creditorilor din 24.03.2025.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 31 martie 2025, cererea nr. 2i-348-3/21 ((2-21103297-12-2i-25032025) înaintată de reprezentantul debitorului SRL "Fortina Labis", Hanganu Grigore privind anularea hotărârii adunării creditorilor din 24.03.2025, *s-a conexat* cu cererea nr. 2i-348-4/2021 (2-21103297-12-2i-25032025) înaintată de creditorul SRL "Horti Invest" privind anularea hotărârii adunării creditorilor din 24.03.2025 și cererea nr. 2i-348-5/2021 (2-21103297-12-2i-26032025) înaintată de lichidatorul SRL "Fortina Labis" Bunescu Gheorghe privind anularea hotărârii adunării creditorilor din 24.03.2025, cu examinierea acestora într-o singură procedură, atribuindu-le nr. 2i-348-3/21 (2-21103297-12-2i-25032025).

La 08.04.2025, lichidatorul SRL "Fortina-Labis", Bunescu Gheorghe a depus cerere de concretizare a cerințelor, în care a solicitat, în ordinea art. 12¹ Cod de procedură civilă, și ridicarea excepției de neconstituționalitate a sintagmei "**Refuzul administratorului insolvabilității/al lichidatorului de a convoca adunarea creditorilor poate fi contestat în instanța de insolvabilitate**" din alin. (5) art. 55 al Legii insolvabilității nr.149 din 29.06.2012, prin prisma neincluzerii în textul Legii (omisiunii) a faptului dacă această procedură este **obligatorie, premergătoare/prealabilă** convocării adunării creditorilor de către creditorii ce dețin mai mult de 10%, în cazul **refuzului de convocare (prin emiterea unei decizii în termen)** a adunării creditorilor de către administratorul insolvabilității/lichidator; termenul de examinare a contestației; participanții procedurii de examinare a contestației; cine poate fi autorul excepției (instanța din oficiu sau părțile procesului) și dacă la emiterea acestui act judecătoresc urmează să fie respectat principiul contradictorialității.

Lichidatorul Bunescu Gheorghe în ședință nu s-a prezentat, fiind legal citat, însă a solicitat în cerere și examinarea în lipsa sa.

Reprezentantul creditorului CȘP "Protecția Plantelor" SRL, avocatul Leontean Sergiu a menționat în ședință că inițial urmează să fie examinată contestația CȘP "Protecția Plantelor" SRL și nu vede cum v-a fi sesizată Curtea Coinstituțională pe capătul dat.

Reprezentantul debitorului Hanganu Grigore în ședință a menționat că urmează să fie verificată norma dacă s-a expus Curtea Constituțională.

Reprezentantul creditorului SRL "Horti Invest", Brînză Alexandru a susținut cererea reprezentantului debitorului.

Audiind participanții la proces și analizând solicitarea formulată de către lichidatorul Bunescu Gheorghe privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, instanța de judecată o admite, din considerentele ce urmează.

Potrivit prevederilor art. 1 alin. (4) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29.06.2012, procesul de insolvabilitate se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

Reglementări similare se regăsesc și în art. 356 Cod de procedură civilă, potrivit căroră cererea de declarare a insolvabilității se judecă în instanță conform normelor generale din prezentul cod, cu excepțiile și completările stabilite de legislația insolvabilității.

Potrivit art. 12¹ alin. (1) Cod de procedură civilă, în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională.

(2) La ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, instanța nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție;

b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;

c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;

d) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate.

(3) Ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează examinarea în continuare a cauzei, însă până la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate se amână pledoariile.

În acest context, Curtea Constituțională, prin Hotărârea nr. 2 din 9 februarie 2016, a relevat următoarele: “82. [j]udecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: (1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; (2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; (3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; (4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate. 83. Curtea reține că verificarea constituționalității normelor contestate constituie competența exclusivă a Curții Constituționale. Astfel, judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate la paragraful 82.”

Din conținutul solicitării de ridicare a excepției de neconstituționalitate, instanța reține că aceasta vizează următoarea normă:

- art. 55 alin. (5) din Legea insolvenței nr. 149 din 29.06.2012, sintagma ”*Refuzul administratorului insolvenței/al lichidatorului de a convoca adunarea creditorilor poate fi contestat în instanța de insolvență*”.

În acest context, instanța menționează că, în temeiul articolului 135 alin. (1) lit. g) din Constituție, articolului 4 alin. (1) lit. g) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și articolului 4 alin. (1) lit. g) din Codul jurisdicției constituționale, rezolvarea excepțiilor de neconstituționalitate a actelor normative ține de competența Curții Constituționale.

Astfel, sub aspectul verificării întrunirii condițiilor stabilite de Curtea Constituțională prin Hotărârea nr. 2 din 9 februarie 2016 și de art. 12¹ alin. (2) Cod de procedură civilă, instanța menționează că, norma vizată de către autorul sesizării constituie obiect al controlului de constituționalitate.

De asemenea, ridicarea excepției de neconstituționalitate a fost solicitată de către lichidator, iar norma vizată nu a mai făcut obiectul controlului de constituționalitate.

La fel, instanța constată că norma vizată urmează să fie aplicată la examinarea speței, or, anume acest aspect de deținere sau nu a dreptului de a convoca adunarea creditorilor și se invocă.

Din aceste considerente, ținând cont că norma solicitată a fi supusă controlului de constituționalitate urmează a fi aplicată la soluționarea cauzei deduse judecării, având în

vedere că judecătorul nu trebuie să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normei contestate, instanța admite solicitarea lichidatorului Bunescu Gheorghe și ridică excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 55 alin. (5) din Legea insolvenței nr. 149 din 29.06.2012, sintagma ”Refuzul administratorului insolvenței/al lichidatorului de a convoca adunarea creditorilor poate fi contestat în instanța de insolvență”.

În conformitate cu prevederile art. 1 alin. (4) din Legea insolvenței și art. 12¹, art. 269-270 Cod de procedură civilă, instanța de judecată

d i s p u n e :

Se admite sesizarea lichidatorului Bunescu Gheorghe de ridicare a excepției de neconstituționalitate.

Se ridică excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 55 alin. (5) din Legea insolvenței nr. 149 din 29.06.2012, sintagma ”Refuzul administratorului insolvenței/al lichidatorului de a convoca adunarea creditorilor poate fi contestat în instanța de insolvență”.

Se continuă examinarea cererilor reprezentantului debitorului Hanganu Grigore, creditorului SRL ”Horti Invest” și lichidatorului Bunescu Gheorghe privind anularea hotărârii adunării creditorilor SRL ”Fortina Labis” din 24.03.2025, până la pledoaria, care se amână până la soluționarea de către Curtea Constituțională a sesizării privind excepția de neconstituționalitate.

Se remite Curții Constituționale prezenta încheiere și sesizarea de ridicare a excepției de neconstituționalitate, pentru a fi examinate conform competenței.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

/semnătura/

Guțan Vitalie

Copia corespunde originalului
Judecătorul

Guțan Vitalie